

# Dol: Hirlap

Onor. Biblioteca Universității din Cluj  
Sibiu



Felelős szerkesztő:  
DR. PUHALA SÁNDOR

Ziarul Comunității Maghiare din România  
A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.  
(Dos. No. 934/1938)

Alapította:  
DR. VUCHETICH ENDRE és DR. VARNAY ELEMÉR

## Közösségi gazdasági rend

Még tombol minden idők legnagyobb háborúja, még folyik a rettenetes birkózás, de az eljövendő idők láthatárán már egy új világ képe bontakozik. Mind határozottabban mind élesebben ennek az elkövetkező világnak körvonalai, s máris sejthetjük, hogy az egyetemes emberi élet ezután merőben más lesz, mint ezelőtt volt. A nagy háború gazdasági és szociális hatásai már mutatkoznak, nemcsak Európában indult meg az új eszméiramiat, hanem azokban a messzi, hatalmas országokban is, amelyek utolsó percre ragaszkodtak a gazdasági liberalizmus elvéhez. Azonban mindhiába, a történelmi végzetet nem lehet feltartóztatni, aminek előbb-utóbb meg kellett történnie, az bekövetkezett. Még pedig messzi Kelet-Ázsiából érte a döntő csapás ezt az eszmévilágot.

A japán győzelmek gazdasági és szociális kihatásai máris mélyrehatóan érvényesülnek. Sok amerikai, angol, holland vagy más nemzetbeli nagygazdag már szegény lett. A földész már nem jegyeznek sok távolkeleti követelést. Ezekben az országokban már se szeri, se száma azoknak az egykori milliommásoknak, akik egyik napról a másikra a szürke középcsztyába süllyedtek. Bosszú idők járnak a gazdasági élet királyaira, megbillent fejükön a korona. Minden jai arra való, hogy letűnőben van a gyufa- királyok, textilkirályok, olajkirályok, kávékirályok és minden más hasonló hatalmasságok uralma. A tizenkilencedik század liberális eszmévilágában nőttek ők így nagyra, a szabad kereskedelem és a szabad verseny jegyében. Ez a század volt a grammatikai imperializmus és a világkereskedelem fénykorszaka, amely mögött azonban ott árnyékolódott a nagy tömegek, szegénysége és elhagyatottsága.

Ez a korszak most utolsó napjait éli és ma már láthatjuk, hogy mi következik utána. Az egyesek, a magán- emberek példátlan gazdagsága megszűnik, s helyette majd a kiegyenlített általános jólétet sürgeti az új társadalmi rend. A gazdag magánosok helyett majd gazdag lesz a multakban szegény, adókkal és adósságokkal küszködő állam. Az állam, amelyet eddig a polgár tartott el, ezúttal eltartja a polgárt. És erre meg is lesz a módja, mert az összes anyagok és termelési eszközök az állam kezében lesznek, ugyancsak az állam fogja legfelsőbb helyről irányítani az egész gazdasági életet is a tervgazdaság révén. Hogy Európában így lesz, az bizonyos. De nem kétséges az sem, hogy a világ minden országa ugyanezt az utat fogja majd követni.

Ime, a régi gazdasági rend két utolsó védőbástyája, Anglia és az Egyesült Államok. Már ott sem akad egyetlen gazdaságpolitikus sem, aki elhinné, hogy a háború után ismét vissza lehetne térni a liberális gazdasági rendhez. Mindkét angolszász állam már alaposan beavatkozott a magángazdaságba és a jövőben még csak fokozottabb mértékben lesznek kénytelenek ezt megtenni. A két állam példáját pedig követni fogják a délamerikai államok is, amire már számos jelből lehet következtetni. Ugyanez történik mindazonok a területeken is, amelyekben ma már Japán a döntő szó. Mint láthatjuk tehát, nemcsak politikai, hanem gazdasági forradalom is szántja végig az egész földgolyót. És ennek a gazdasági forradalomnak rendkívül mélyreható ereje van.

Olyan forradalom ez, amely teljesen párhuzamos a világháború előjával. Azokkal a célokkal, amelyeket a tengely-hatalmak tűztek ki. Ez a cél pedig kristálytisztán van megfogalmazva. Egy olyan új világrendet kell teremteni, amely biztosítja a népek válságtól mentes munkáját, biztosítja a világ összes javainak igazságos felosztását és ugyanakkor biztosítja a népek általános jólétét is. Ezért a céltől ömlik a vér a harcstermekben, ennek az igazságnak az elfogadására akarják készíteni a tengely-hatalmak, a kivételes helyzetükhöz ragaszkodó önző államokat. Diadalra kell tehát juttatnunk az új elvet minden országban.

A demokrácia és a liberalizmus elvei megbuktak. Megbuktak, mert csak a mértékletlen gazdagodásnak engedtek utat, s az azzal kapcsolatos visszafetéseknek. Elég ha egyre emlékeztetünk, amit már unostulán ismételtünk. Hogy a régi rend idejében megtörténhetett a gazdasági javak például a kávé, buza, állattálmány stb. felégetése, elpusztítása a szent magánhaszon érdekében, amidőn világszerte pusztított a nélkülözés és éhínség. Természetes, hogy a kegyetlenségnek és a kíméletlenségnek ez a liberalizmus nem maradtathat meg az idők végzetéig. El kellett tehát jönnie annak az új gazdasági elvnek, amelynek legfőbb irányítója — a közösségi érzés. Ezt a közösségi érzést szolgálja majd az állam, amidőn egy politikailag mint gazdaságilag és szociális téren is maga gyakorolja a vezetést, hogy az egyetemes munkálkodás és az egyetemes jólétet biztosítsa mindenki számára.

## Az angolok újabb kegyetlenkedése német katonákkal

Megkötötték és meggyilkolták a fogságba esett német katonákat, akik védekeztek az embertelen bánásmód ellen

A német vezéri főhadiszállás a következőket közli: A Dieppeni megüszult partraszállási kísérlet után, egy zsákmányolt angol parancs, amelyben a német hadifoglyok megkötözését rendelték el, arra készítette a német véderő főparancsnokságát, hogy a német katonai becsület védelmére megfelelő megtorló intézkedéseket fogadjon. Ezzel kapcsolatban szeptember 2-án a brit hadügyminiszter a következő kijelentéseket tette: „Nyomatékosan megcáfoltam, mintha egyetlen német hadifogolyt is megkötöztek volna a kezét. Minden ilyen értelmi parancsot, amennyiben kiadták volna, nyomban visszavonnák”.

Közben azonban megállapították, hogy a brit hadügyminiszter kijelentése nem felelnek meg a valóságnak, mert két német altiszt és öt katona, valamint a Todt-szervezet öt munkásának bírói kihallgatása alkalmával kiderült, hogy miután Dieppeni átmenetileg brit fogságba kerültek és később újból kiszabadították őket, valamennyit tíz perctől félórát terjedő időre megkötöztek. Kezeiket vagy hátul kötötték össze, vagy pedig csuklójukat és ujjukat a mellükre kötötték. A vallomások alapján a német véderő főparancsnoksága kétségbevonhatatlan bizonyítékokat szerzett arra vonatkozólag, hogy a brit hadügyminiszter mindkét kijelentése nem felel meg a valóságnak.

Hasonló szegyeteljes eset történt október ne-

gyedikén a Csatornában levő Sorogu-szigeten, ahol a hajnali órákban tizenhat angol megüszult egy munkás parancsnokságot, amely egy altisztból és négy közlegényből állt. Ezeket ingujjban, vékony, de erős zsinórral összekötötték, megakadályozták, hogy más ruhadarabot felvegyenek és azután a partra szállították őket. Amikor a német katonák a nallatlan bánásmód ellen védekeztek, az altisztet és egy katonát lövésekkel és bajonettszurásokkal megölték, egy másikat pedig megsebesítettek. Ezeket a tényeket egy utászkatona kijelentései megerősítik. Az utászkatona dalakodás közben sikerült elmenekülnie. A vizsgálat megállapította, hogy a német katonák megkötözését tervszerűen hajtották végre.

A német véderő főparancsnoksága ezért kénytelen a következőket elrendelni: 1. Október 8-án déli tízenként órákor a Dieppeni elfogott összes brit tisztet és katonákat megkötözik. Ez az intézkedés mindaddig érvényben marad, amíg a brit hadügyminiszter nem igazolja, hogy a jövőben a német hadifoglyok megkötözéséről a valóságnak megfelelő nyilatkozatot ad ki, vagy amíg megszerzi magának a teljességet, hogy parancsait a csapatok végrehajtsák. 2. A jövőben a britek összes terror- és szabotázs- alakulatait és segítőitársait, akik nem mint katonák, hanem mint banditák viselkednek, a német csapatok mint ilyeneket kezelik és ahol feltűnnek, ott harcban kíméletlenül végeznek velük.

## A kaukázusi köolajvidék fontos városa a németeké

Sztalingrádtól északnyugatra teljesen körülrzárták a bekerített szovjet erőket — Német és román repülők sikeres támadása a Volga mindket partján

A német vezéri főhadiszállásnak szerdán délelőtt kiadott legújabb harctéri jelentése szerint a Kaukázus északnyugati részén makkas hegyi harcok folytak. Terektől délre a legsúlyosabb időjárás és terepviszonyok mellett a német véderő csapatai és az SS-alakulatok kemény közelharc után elfoglalták a fontos köolajvidéken levő Malgobek városát.

Sztalingrádtól északnyugatra a bekerített ellenséges erők körül a zárógyűrűt megszüllítették. Német és román repülők támadást intéztek a Volga mindkét oldalán, szovjet repülőterek és utánpótlási vonalak ellen. A hatásos támadások nagy károkat okoztak az ellenségnek.

Az Ilmen-tóól délkeletre a német csapatok támadó hadműveletei az uttalan erdei és mocsaras terepen az ellenség makkas ellentállása ellenére további tért nyertek. Német zuhanóbombázó repülőgépek és horvát harci repülők nagy sikerrel támogatják ezeket a hadműveleteket.

A Málta szigete felett lefolyt heves légi harcban német vadászrepülők két brit repülőgépet lelőttek.

Könnyű német haditengerészeti egységek október 6-ra virradó éjtszaka a flandriai partok előtt ütközetet vívtak brit gyorsnaszáddal. Az egyik német aknakereső hajó egy brit gyorsnaszádot elsüllyesztett, egy másik brit gyorsnaszádot felgújtottak majd elsüllyesztették. Több brit gyorsnaszádot a harcok során megromáltak.

Egyes brit repülőgépek nappal zavaró támadást hajtottak végre Németország nyugati területe ellen. A ledobott bombák csak csekély károkat okoztak. A brit repülők éjtszakai támadást intéztek Németország északnyugati területe, elsősorban Osnabrück városa ellen. A polgári lakosságnak vesztesége volt. A bombák rombolásokat és tüzeket okoztak, különösen lakónegyedekben és középületekben. A támadó gépek közül hatot lelőttek.

## A tengely buvárnaszádjai tényleges urai a tengereknek

Rómából jelentik: Olasz tengerészeti körökben úgy vélik, hogy a Barbarigo olasz buvárnaszád által az Atlanti-óceánon elsüllyesztett Missisipi-osztályba tartozó északamerikai csatahajó az Idaho volt. Az olasz fővárosban emlékeztek arra, hogy a Missisipi-osztályba tartozó másik két amerikai csatahajót a japánok a Fülöp-szigetek környékén vívott tengeri csatában megromáltak.

Hangsúlyozzák még olasz tengerészeti körökben, hogy a Barbarigo sikere azt bizonyítja, hogy a német és most már a japán tenger-

alattjárókkal az Atlanti-óceánon együttműködő olasz buvárnaszádok jól örködnék.

### WASHINGTON HALLGAT

Washingtonban rendkívül nagy feltűnést keltett a harminchéromezer tonnás hadihajó-óriás elvesztése. A keddi sajtóértekezleten több kérdés merült fel, de az amerikai haditengerészeti miniszter nem válaszolt.

A hajó elvesztését nem cáfolta, de nem is erősítette meg — jelenti genfi híradás nyomán a Német Távirati Iroda.

Berlinből jelentik: A német főváros lapjai első oldalon számolnak be az olasz buvárnaszád nagy sikeréről. Megemlékezik a német sajtó ez alkalommal a Barbarigo parancsnokának előbbi hőstetteiről is és hangoztatja, hogy

**a tengely buvárnaszádjai ténylegesen uralják a tengereket.**

## A Szovjetunió élelmezése Anglia gondjait fokozza

A Német Távirati Iroda közli a Daily Herald című angol újság cikkét, amelyben felteszi a kérdést, hogyan áll Anglia élelmezésének ügye. Eddig mindig azt hangoztatták — írja a lap — hogy Anglia a legjobban élelmezett európai ország. Az élelmezés kérdése azonban egyre fontosabbá válik, mert

**a különböző élelmiszerekkel való ellátás tekintetében egyre szigorúbb korlátozásokat léptetnek életbe.**

Ennek oka egyrészt a német buvárhajók működése, másrészt pedig az a körülmény, hogy a Szovjetunió szükségletéről is egyre inkább Angliának kell majd gondoskodni. A Szovjetunió legjobb termőföldjét már elveszítette és ezért a bolsevisták élelmezésének gondja fokozza majd Anglia élelmezési nehézségeit. Ezért van szükség az élelmiszerek fejadagjának újabb csökkentésére.

## Dakar elfoglalását sürgeti egy brazil lap

Rómából jelenti a Stefani iroda: A Popolo di Roma buenosairesi tudósítója úgy értesül, hogy a Globo című brazil lap azt követeli, hogy az amerikaiak haladéktalanul foglalják el Dakart. Dakar birtoklásával könnyen elvágható az Atlanti-óceán déli része az északi résztől és állandó fenyegetés a brazil part számára — jegyzi meg a brazil újság.

Hozzáteszi azonban, hogy Dakar elfoglalásához szükség van a Zöldfoki-szigetek, Kanári-szigetek és az ugyancsak spanyol birtokban levő Aranypart elfoglalására.

## VÁLASZ A MÁSODIK FRONT ÜGYÉBEN

A brit hírszolgálat közli, hogy diplomáciai körök értesülése szerint London és Washington hamarosan elkészül a válasszal, amelyet egy második front megteremtése ügyében együttesen dolgoznak ki és adnak át a moszkvai kormánynak.

## HIVATALOS NYILATKOZAT A HAJÓKARAVÁNOK VESZTÉSÉGEIRŐL

A Német Távirati Iroda értesülése szerint az amerikai hírszolgálati iroda hivatalos elismeri, hogy a Szovjetunióba küldött hajókaravánok súlyos veszteségeket szenvedtek. A veszteséget ötven százalékosnak modják, de ugyanakkor hangoztatják, hogy azért továbbra is megkísérik a hadianyagnak hajókaravánokkal való eljuttatását.

## AMERIKAI KATONÁK NÉMETÜL TANULNAK

A Német Távirati Iroda londoni értesülése szerint ötezer amerikai katona megkezdte a német nyelv tanulását. Ezeket — mondják Londonban — majd tolmácsként kívánják felhasználni. Német katonai körök hangoztatják, hogy ezeket az amerikai katonákat szívesen látják majd a hadifogoly-táborokban, ahol szükség van olyan amerikai tolmácsokra, akik a német nyelvet jól beszélik.

## HADIFOGLYOKAT SZALLITÓ HAJÓT SÜLYESZÍTETEK EL

Tokióból jelenti a Stefani iroda: Hivatalos közlés szerint október 1-én kínai tengeren egy amerikai buvárhajó elsüllyesztett egy 7000 tonnás japán gőzöst, amely min egy 1800 angol és amerikai hadifoglyot szállított. Két közelben haladó japán hajó azonnal a szerencsétlenül jártak segítségére sietett és egy részük sikeresen megmenteni, más részük a közeli szigetekre menekült.

## A bolgár és finn újságírók romániai látogatása

Bucurestből jelenti a Rador: Kedden reggel Giurgiuon keresztül az országba érkezett a bolgár újságírók második csoportja, amelynek ar. Nicolaeu megnataalmazott miniszter és bolgár sajtóigazgató a vezetője. Giurgiuon fogadtatásukra megjelent Ilcus sajtóigazgató és Micaela szocial roman sajtótanácsos

Bucurestibe érkezve a délelőti folyamán koszorut helyeztek az ismeretlen katona síremlékére, majd Marcu Alexandru propagandaminiszter fogadta őket kihallgatáson. Ez alkalommal Marcu miniszter beszédet mondott, és örömeinek adott kifejezést afölött, hogy a bolgár újságírókat Bucurestiben fogadhatja, majd a román-bolgár barátságot méltatta.

A bolgár sajtó nevében Nicolaeff dr. mondott köszönetet a szívélyes fogadtatásért. A bolgár újságírók aztán megtekintették a román haditudósítók készített háborús filmhíradót, majd Antonescu Mihai helyettes miniszterelnöknel jelentek meg kihallgatáson. Nicolaeff dr. meghatalmazott miniszter és sajtóigazgató Antonescu Mihai helyettes miniszterelnökhez beszédet intézett, amelyben hangoztatta, hogy a román kormány meghívását a bolgár újságírók örömmel fogadták, mert így alkalmuk van megismerni a szomszéd és baráti Romániát.

Az önk katonáinak vitézsége, amellyel aranylapokat jegyeznek a román történelembe, minden

időre és a jövő nemzedék számára a legszebb példa marad. Boldogok vagyunk — mondta a — amiért megadták a lehetőséget, hogy a hejyszenen láthassuk Antonescu tábornagy-államvezető megvalósításait.

Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök kijelentette, hogy örömmel idvözli Bucurestiben a bolgár sajtó képviselőit és hangoztatta, hogy már szeptember 6-án kifejtette a román kormány álláspontját a Bulgáriával való kapcsolatok tekintetében. Ehhez nincs hozzáfűzni valója. Bizonyosra veszi, hogy a bolgár sajtó megérti a román kormány politikáját. A helyettes miniszterelnök

köszönetet mondott a román katona vitézségét elismerő szavakért és utalt arra, hogy a román nép betölti a Duna torkolatánál történelmi hivatását az európai civilizáció védelmé érdekében.

Köszönetet fejezte ki az Antonescu tábornagy-államvezető iránti elismerésért is. Végül Boris bolgár király iránti hódolatának és tiszteletének adott kifejezést.

A bolgár újságírók résztvettek a tiszteletükre rendezett ebéden, délután pedig az Universul és Curentul szerkesztőségeit látogatták meg. Este színházi előadást tekintettek meg, tegnap reggel pedig a különböző vidéki városok látogatását kezdték meg.

## A finn újságírók hat napig tartózkodtak Romániában

és hadsereg iránt.

Dr. Berg, a finn távirati iroda igazgatója, majd Melin finn sajtóigazgató mondottak azután köszönetet a baráti vendéglátásért, Marcu Alexandru miniszter beszédében az ilyen látogatások fontosságáról szót, majd Palm Eduard bucaresti finn követ méltatta a kulturális kapcsolatok és a közvetlen érintkezés jelentőségét. Végül a román- finn barátságot éltették.

## Ezres bankjegyeket rágó egerek

Elaggott nénikék sonasem tudtak lépést tartani az idők sodrával. Legalább is ez volt a nevet, amikor a forgalomból kivont régi ezresbankokról esett szó és ezzel kapcsolatban az elaggott nénikékre jellemző esetről is. Egy kereskedő ember annak idején biztatta idős nőrokonát, adja be pénzt az üzletbe, ő majd forgatja és kamatoztatja a pénzt. Az öreg néni azonban váltig erősítgette, hogy elfogyott a pénze, nincsen pénze. Amikor aztán a régi ezresbankok beváltásának határideje érkezett, az utolsó napon, az utolsó percben kétségbeesetten kereste fel a kereskedőt: egy csomó ezres bankóval. S úgy könyörgött, segítsen rajta, igyekezzék valamit tenni, hogy ez a pénze el ne vesszen, hogy beváltásuk érvénytelenné váló bankjegyeit.

Valahogy megbocsátható és érthető is, ha agg korukra összekuporgatott pénzüket féltve őrzik az elaggott nénikék. Valahogy ráülnek arra a pénzre, ha az ember meghallgatja őket, feltárul gondolatviláguk és — aggodalmuk. Hogyhát hiszen aggok és bármikor súlyos, hosszú betegség láthatja meg őket. Legyen akkor orvosra, patikára. Valahogy ráülnek a pénzre. Ez történt — többek közt — egy Timisoara-Temesvár környékén lévő faluban. Beşenova-Noua-Ujbesenyő községben sokat beszélnek erről az esetről, eléggé különös is az eset. Elaggott néni nagy tökökben őrizte a pénzt és elrejtette a szalmazsákban. Nem is került arra sor, hogy bankjegyei elavuljanak, vagy hogy mások csodálkozzanak rajta, hogy mennyi a pénze, amikor a forgalomból kivont bankókat be kell cserélni. Még a becserélésre kitűzött határidő előtt jött a nagy meglepetés. A néni egyszer nekiállt a szalmazsáknak, hogy alaposan megvizsgálja és újra megszámlálja a pénzt, megvan-e mind. És ekkor meglepetéssel felfedezést tett. A szalmazsákban már nem talált a meg a gondosan kisimított és egymásra rakott bankókat. Pedig idegen kéz nem nyúlt hozzájuk, tolvaj nem járt a házban. A kisimított és gondosan félrerakott

ezres bankók helyett a néni egy marék csipkézett apró papírszeletet talált a szalmazsák mélyén

és mintegy megzavarodva tipegett el velük rokonokhoz, ismerősökhöz, vajjon ki segít rajta, kinek van valami okos ötlete: mit lehet még ebből megmenteni? A csipkézett, apró papírszeletek láttán mindenki tudta, mi történt.

Egerek látogatták a szalmazsákot, egerek kezdték ki a bankókat és javarészt meg is rágták.

Ugy látszik, izlett nekik a pénz, egyre rágtak és rágtak rajta. Ilyesmire senki sem gondolt. Legkevésbé az öreg néni. Ki is gondolt volna pénzre éhes egerekre? ... A nevezetes beşenovanouai-ujbesenyői pénzre éhes egerek pedig összerágták és elémésztették az agg nénike nyolcvan darab ezresét... A szomszédos községben egyébről sem beszélnek, mint hogy egész vagyon pusztító tak el ily módon az apró, veszedelmes falánk állatok.

... Elaggott nénikék sohasem tudtak lépést tartani az idők sodrával, rohanásával. Istenem, hogyan is tudnának, hiszen már csak alig tipegnek-topognak ... (Sch)

## Halifax benyújtotta a számlát

Az Amerikai Egyesült Államok és Anglia között kötött hadianyagszállítási szerződésnek az volt az alapfogalata, hogy a két angolszász állam minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül végzi a kölcsönös szállításokat. Ezekről a szállításokról azonban mindkét részlől pontos könyveket fognak vezetni, hogy a háború után megállapíthassák, mit szolgáltatott az egyik és mit szolgáltatott a másik állam. A legutóbbi letre és ezt csak úgy tudja megszerezni, ha az Egyesült Államokkal az eddigi teljesítményeket. Ebben a jegyzékben felsorolja mindazokat a szállításokat, amelyeket Anglia az Egyesült Államok javára eszközölt. Mindannak ellenére, hogy fizetésről az eredeti megállapodás értelmében nem volt szó, lord Halifax mégis benyújtotta a számlát. Véleménye szerint a küldött nyersanyagokat ki kell fizetni és pedig azonnal. Halifax ezt azzal indokolja, hogy a brit kormánynak sürgős szüksége van nagyobb dollárkészletre és ezt csak úgy tudja megszerezni, ha az Egyesült Államok készpénzben kifizetnek bizonyos eddigi szállításokat. Az Egyesült Államok részéről Cordell Hull elfogadta az angol javaslatot, azonban ez a tény esorbát út az eredeti megállapodáson, amelyet a kölcsönös kölcsönösség jegyében kötöttek meg.

## CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Egyedüli mozgó nyitott tetővel

### Ma, csütörtökön premier!

A legsz. bb és legnagyobb olasz filmművésznőnek

ALIDA VALLI-nak legújabb és legjobb filmje, a

## Tiltott szerelem

Egy gyönyörű és romantikus szerelem megható története — Az asszonyok és leányok filmje  
A főszerepben FOSCO GIACHETTI, VIVI GIOI, CAMILLO PIOTTI  
endezte Carme Gallone Egyesített heti híradó a legújabb élményekkel

# A román—bolgár barátság és kulturális kapcsolatok megerősítése

## A bolgár közmunkaügyi és vasutügyi miniszter látogatása Romániában

Bucureştiből jelenti a Rador: Vassilieff, bolgár közmunkaügyi miniszter és felesége, valamint Radoslayoff bolgár vasuti és postaügyi miniszter kabinetigazgatójuk ársaságában Giurgiu határállomásánál az országba érkezett. A bolgár vendégeket a román határig a ruszcsuki román konzul kísértte. A bolgár miniszterek, mint a román kormány vendégei, Busila Constantin mérnök közmunkaügyi és közlekedésügyi minisztereknek májusban Szófiában tett látogatását adják vissza.

A bolgár vendégeket Giurgiuiban ünnepélyesen fogadták, majd különvonaton folytatták utjukat a főváros felé.

Délelőtt érkeztek Bucureştibe, ahol az állomáson, fogadtatásukra megjelent Busila mérnök miniszter, Nanu meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium protokolfőnöke, Petroff Csomakoff bucureştii bolgár követ, a követség katonai attaséja és a bolgár követség személyzete, valamint a bucureştii bolgár kolonia tagjai.

Még a délelőtti folyamán a két miniszter bejegyezte nevét a királyi palota látogatási könyvébe, majd koszorút helyeztek az ismeretlen hős síremlékére.

Háromnegyed egy óraker a bolgár miniszterek látogatást tettek Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök-nél, két óraker pedig résztvettek a miniszterelnökségen tiszteletükre adott ebéden, amelyen az országban tartozkodó bolgár újságírók is megjelentek. Délután a bolgár miniszterek meglátogatták a miniszteriumban Busila mérnök közmunkaügyi minisztert, aki bemutatta nekik a miniszterium magasragu tisztviselőit.

Este a vendégek tiszteletére Busila miniszter nagy fogadást rendezett, amelyen a politikai élet számos előkelősége megjelent. Ez alkalommal Busila mérnök miniszter beszédet mondott és ebben a román—bolgár barátságot méltatta, majd Boris király és Johanna királynő, valamint a miniszterek egészségére és a bolgár nép fejlődésére emelte poharát.

Vassilieff miniszter válaszában köszönetet mondott a meleg fogadtatásért és a két ország közötti kulturális kapcsolatok elmélyíésének fontosságát hangsúlyozta. Végül Öfelsége I. Mihai királyt, Antonescu Ion tábornagy-államvezetőt éltette és a román nép fejlődésére és Busila miniszter egészségére emelte poharát.

## A budapesti katolikus nagygyűlés véget ért

Budapestről jelentik, hogy a magyar fővárosban megtartott harmincadik katolikus nagygyűlés véget ért. A záróülésen Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás felolvasta a Szentatya és Horthy Miklós kormányzó táviratát, amelyet a nagygyűléshez intéztek, majd Nyisztor Zoltán pápai kamarás mondott beszédet, amelyben hangzott, hogy aki a katolicizmust támogatja, az a saját országa ellen vétkezik.

Felszólalt Shvoy Lajos székesfehérvári püspök is, aki utalt arra, hogy bármilyen jó törvényt hoznak a nemzet számára az életerőt a hit adja. Kitért a sok-

gyermekes családok nemzementő szerepére is.

Követelte, hogy a több gyermekkel rendelkező családok a nemzet vagyonából több jövedelmet is élvezzenek.

Végül Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás bucsuzott a nagygyűlés résztvevőitől. Utalt arra, hogy most, amikor családmentés, nemzetmentés és életmentés folyik minden vonalon, a katolikus nagygyűlés is eredményesen bekapcsolódott ebbe a mozgalomba. A nagygyűlés a bíboros-hercegprímás pástori áldásával ért véget.

## Bomba robbant a filmbemutatón

### Egy hét alatt három merényletet követte el a francia néppárt ellen

Párisból jelenti a Német Távirati Iroda: A párisi lapok közlik, hogy a francia főváros nyugati negyedében

az egyik mozgószínházban nagyobb robbanás történt.

A helyiségben a francia néppárt tartott gyűlést és a „Judaeus” című film előadására készültek. Sok személy megsebesült, heten súlyosabban. Az egyik su-

lyos sebesült kórházba szállítása után meghalt. Husz ember könnyebb sérüléseket szenvedett.

Egy hét alatt ez volt a francia néppárt elleni harmadik merénylet.

A párt egyik tagjának temetésén — aki merénylet áldozatául esett — Jacques Doriot, a néppárt vezére beszédet mondott és kijelentette, hogy bosszút állanak a francia néppárt halottaiért.

## Sztalin hazaküldi segítségért az Egyesült Államok moszkvai nagykövetét

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Az angol hírszolgálati ügynökség moszkvai híradása szerint Standley az Egyesült Államok szovjetországi nagykövete az újságírók előtt kijelentette, hogy küszöbön áll

washingtoni útjára a katonai és tengerészeti attasé is elkíséri,

mint akik közvetlenül érdekeltek a Szovjet és az Egyesült Államok közötti katonai együttműködés kérdésében.

A brit hírszolgálat másik moszkvai közlése szerint Standley nagykövet Washingtonban Roosevelt elnöknek jelentést tesz.

Standley hétfőn megbeszélést folytatott Motolov szovjet külügyi népbiztossal.

Valószínű hogy Moszkvából való elutazása előtt a nagykövet Sztalinnál is megjelenik kihallgatáson. Utazásának céljával kapcsolatban Standley megjegyezte, hogy az összefüggésben van a Szovjet és az Egyesült Államok közötti katonai együttműködéssel

valamint a bolsevistáknak nyújtandó segítséggel.

A Reuter ügynökség újabb moszkvai értesülése ugy tudja, hogy az ottani amerikai nagykövet

kedden délután valóban meg is jelent Sztalinnál és hosszabb ideig tartó megbeszélés folytatott vele.

A Német Távirati Iroda Amszterdamban keresztül jelenti, hogy az északamerikai külügyminisztérium hivatalos közlése szerint

Nagybritannia, az Egyesült Államok és a Szovjet jegyzőkönyvet írt alá, az angolszázok által a bolsevistáknak küldendő hadianyag tekintetében.

A jegyzőkönyv tulajdonképpen csak alaki megerősítése a három állam közötti hónapokkal ezelőtt létrejött egyezménynek.

**HUSZONKÉT MILLIÁRD DOLLÁRRAL NAGYOBB AZ USA KÖLTSÉGVETÉSE AZ EDDIGINÉL**

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat Washingtonból közli, hogy a je-

lenlegi pénzügyi év folyamán az Egyesült Államok kiadása

nyolc milliárd dollárral meghaladja az ez év

április hónapjában készített előirányzatot. Az összeget a kamara pénzügyi bizottságának keddi ülésén jelentette be az előadó.

Ugyanekkor azt is közli Washingtonból, hogy az új költségvetés előirányzat huszonkét milliárd dollárral nagyobb az eddiginél, ami az Egyesült Államok történetében egyedülálló.

## Madagaszkár szigetén még tartanak a harcok

Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: A francia gyarmatiügyi államtitkárság közölte, hogy Madagaszkár szigetén tovább tart az ellenállás.

Kétnapi rendkívül erős harc után, miközben véres veszéseket szenvedtek, a britek elfoglalták Antirabe városát.

A városba való bevonulás után az angolok abbahagyták az előnyomulást és megelégszenek a városból kivezető vasutvonalakon és országutakon közlekedő járművek bombázásával, amivel károkat okoznak a polgári lakosságnak.

Sanghajból jelenti a Német Távirati Iroda: A Domei iroda közölte, hogy a kínai Santung tartomány hegyes vidékén ellenálló 15.000 csungkinginai katona megadta magát. A nankingi kínai kormány iránt a hűségüket október 10-én teszik. A leszerelt katonákat a tartomány újjáépítési munkálataiban használják fel.

## Harminc halottja, hatvan sebesültje van a legutóbbi indiai összecsapásnak

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközvetítő szolgálat értesülése szerint az egyik indiai helységben véres összecsapásra került a sor a rendőrség és a benzülöltek között. Harminc indus életét vesztette, körülbelül hatvan ember megsebesült.

## A brit termelésügyi miniszter beismeri, hogy az elmúlt negyedév „rettenetes” volt Anglia számára

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Lyttleton Oliver angol termelésügyi miniszter, — mint a brit hírközvetítő szolgálat közli, — nyilatkozott az elmúlt „nyolcvan rettenetes napról”.

A miniszter kijelentette, hogy ezek a napok elmultak, de egyetlen egy angol sem szeretné még egyszer átélni őket.

Megemlékezett ezután Lyttleton a keleti fronton és Észak-Afrikában folyó harcokról és a termelés megkészenésének szükségességét hangsúlyozta; az angol népek, szerinte, minden vonalon készen kell lenni a jövőben. (Rador).

## Füstbe ment milliók

Egy Orleans vidéki francia nagybirtokos párisi palotájából 13 nagyértékű művészeti festményt vidéki kastélyába szállított. Amikor azután néhány hónap múlva egyik ismerősének meg akarta mutatni a képeket, megdöbbenve látta, hogy a képeknek hiált helye. Ismeretlen tettes ellopta őket.

A rendőrség több, mint egy évig nyomozott a tolvaj kézrekerítése érdekében s fázadozását most siker koronázta. Mint Párisból jelenti a Rador, a tolvajt a nagybirtokos házi inasának személyében leleplezték és őrizetbe vették. Közben a képek városról-városra vándoroltak s végül is eljutottak az azurparti Antibesbe, ahol négy képet megtaláltak a tolvaj anyjánál, aki kijelentette, hogy a hiányzó kilenc képet elégették, mert nem tudták értékesíteni. A tíz martalékvá vált képek között volt Leonardo da Vinci egyik tanítványának rendkívül értékes festménye, valamint Colin d'Amiens „XI. Lajos” című képe. A két kép értéke több millió frank volt.

**A timisoarai városi mozik műsora** Előadások kezdete 3, 5, 7, 9-kor. Vasár- és Ünnepeken d. e. 11-kor is

**CAPITOL**

Libia védőinek hősiessége!

**GIARABUB**

Főszerepben: Doris Duranti, Carlo Ninchi  
34-es számú O. N. C. hirdető

**THALIA**

Nagyszerű film

**Karneval**

Főszerepben: Karin Hordt, Gusti Wolf, Hans Nielsen, E. Fürbringer  
34-es számú O. N. C. hirdető

**APOLLON**

Egy fiatal lány fájdalmanak és boldogságának története

**Férfiak nélküli ház**

Főszerepben: Mária Landrock, Hedvig Bleibtren  
34-es számú O. N. C. hirdető

# HIREK

**Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadónival:**  
 1. Piate Brătianu 3. Telefon: 28-10.  
 Aradon előfizetések, hirdetések és reklámok: Reclama  
 hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.  
 Aradi szerkesztő: Babucay György.

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-  
 évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.  
 Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—  
 pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.  
 Egyes példány ára hűtőnapokon 26 fillér, vasárnap 30  
 fillér. Hirdetőknek, közhatalosoknak és közszolgálat-  
 gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a  
 rendszeres előfizetési díj kétszerese.

## Összenőtt ikrek sorsa

A természet szeszélye ismét csunya játékot üzött. Egy bikaviador feleségének összenőtt ikrei születtek a spanyolországi Almeirában. Az orvosok megállapították, hogy az újszülöttek egészségesek, de hogy ilyenek maradnak-e később is az felette kétséges. Műtét után pedig elválasztani úgyis nyilván lehetetlen az ilyen szerénsetlensé-  
 ket. Ezt bizonyítják az eddigi példák. Az orvostudomány számol tartja az ilyen műtöket, ima, például az olasz Codino-ikrek szomorú esete. Elérték tízenyolcadik évüket, de 1937-ben meghalt az egyik. Az öb testvér leoperálták a halottról, de néhány hét múlva meghalt 3 is. Hasonló sors érte azokat az összenőtt ikereket is, akiket Prevost tanár próbált elválasztani. Az egyik még a műtét alatt halt meg, a másik néhány héttel később.

Az idősebb nemzedék emlékezik még Dodika és Rádika-ra is, akikről a század elején annyit írtak a lapok. Az összenőtt ikrek tudhajosok voltak, így Doyen professzor maga kísérte meg a műtétet, tekintettel a rendkívül esetre. Dodika néhány nap múlva meghalt, Rádika még öt évig élte az idősáka is csak gyötrelmem volt számára. Leghíresebbek voltak azonban a szími ikrek. Ezek oly szerves kapcsolatban voltak egymással, hogy műtetre még gondolni sem lehetett. Chung és Eng volt a névük, valóban egy test és lélek voltak a csodálatsképen megérett a hatvanhárom évet. Ekkor Chung tüdőgyulladás-  
 dásért kapott, mire az orvosok mégis meg akarták kísérni a műtétet. De ezt mindkét testvér visszautasította. Eng néhány óra múlva meghalt, a másik pedig megőrült arra a gondolatra, hogy most egy holttesthez van láncolva. Később azonban már a hirtelméreg is átvárgott testébe, s így rövidesen ő is elpusztult.

Érdekes, hogy az előbb említett ikrek mindkettőn megházasodtak és több egészséges gyermekük volt. Anyagi gondjaik természetesen nem voltak, mert az összenőtt ikreket keresve keresik a cirksuszagatók és látványosságai vállalkozók és hatalmas összegeket fizetnek nekik.

Az amerikai Barnumnak például külön osztálya volt ilyen természeti furcsaságokból. Emlékeztetünk még a csontváz-emberre, a csont nélküli emberre, törpékre, óriásokra és egyéb torz emberi lényekre, amelyek ott láthatók voltak. Vajjon mi várhat a spanyol összenőtt ikrekre? Ugyanaz, amivel a többiekét sújtotta a természet kegyetlen játéka. Majd látványosság lesznek valamelyik cirksuszagatóban, vagy másutt mindaddig, míg őket is utóéleti szerénsetlenség sorsára végzete.

**A bolgár kereskedelmi miniszter Ciano grófnál.** Rómából jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter fogadta a Rómában tárgyaló Zaharoff bolgár kereskedelmi és iparügyi minisztert. A tiszteletére rendezett estebéden a bolgár miniszter hangsúlyozta, hogy az eddigi barátságos olasz-bolgár gazdasági kapcsolatok tartós és biztos alapot kaptak. Meggyőződése, — folytatta —, hogy Bulgáriának minden erejével hozzá kell járulnia az új Európa megteremtéséhez.

**Olasz művész hegedűhangversenye.** A Romániai Olasz Kulturintézet timisoara-temesvári tagozata ezúton is értesíti az olasz kultúra barátait és a nagyközönséget, hogy folyó hó közepé táján a kiváló Jász hegedűművész, Remi Principe hangversenyt ad városunkban. A belépés ingyenes lesz, de számoztott ülőhelyek előjegyzése végett az érdeklődők feltétlenül forduljanak idejében a kulturintézet titkári hivatalához (Libertati-tér 2. szám, távbeszélő 12-77). Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig, délután 4—8-ig.

**Ujságírói kongresszus.** Bécsből jelentik: A nemzeti ujságírószervezetek uniójának elnöksége Bécsben, Weisz kapitány elnöklésével ülést tartott. Az ülés a legközelebb Budapesten — minden valószínűség szerint február havában — tartandó ujságírói kongresszus napirendjét tárgyalta meg. Szóba került az értekezle en az ujságírói utlevél rendszeresítése, a nemzetközi érvényességű ujságírói igazolvány kibocsátása és az ujságíróknak hivatalos utjafkón nyújtandó vasúti kedvezmény.

**Meghalt a Kellog-paktum szerzője.** Zürichből jelentik, hogy Frank Billings Kellog, amerikai államférfi, az Egyesült Államok volt londoni nagykövete, majd külügyi államtitkára, nyolcvanhat éves korában Saint Paul-ban, Minnesota északamerikai állam fővárosában meghalt. Kellog az általa szerzett s róla elnevezett paktum révén vált híressé.

**A PREFEKTURA ENGEDÉLYE SZÜKSÉGES A BURGONYA SZÁLLÍTÁSÁHOZ.** A timisoara-temesvári városi gazdasági hivatal figyelmezteti a lakosságot, hogy a burgonya ugyan nincsen zárva, de a szállításához engedély szükséges. Aki tehát Timisoara-Temesvárra burgonyát akar szállítani, szerezze be előzőleg a megyei prefektura engedélyét.

**Megsemmisítik a kiképzésekről hiányzó katonai előképzősök és iskolán kívüli ifjúsági nevelésre kötelezettek ételmisszerjegyét.** A katonai előképzősök és iskolán kívüli ifjúsági nevelésre kötelezettek ételmisszerjegyét, a katonai előképzősök és iskolán kívüli ifjúsági nevelés aradi alfelügyelősége közli, hogy a szülőknek, gyámoknak és munkaadóknak annál is inkább el kell engedniük gyermekeiket, cselédeiket, anomeitát, szegényeket a kiképzésekre, mert a hiányzó ételmisszerjegyét megsemmisítik, vagyis Aradról távollévőknek tekintik őket.

**Magyar gyáripari küldöttség Rómában.** Hagenmacher Henrik, a magyar gyáriparosok országos szövetsége elnökének vezetésével gyáripari küldöttség érkezett az olasz fővárosba. A küldöttség Rómában olasz gyáripari körökkel folytat megbeszéléseket.

**Moszkva szerelmé kiszabadítani a hurokra került kémvezért.** Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy a svéd hatóságok letartották a Sidorenkót, a stockholmi Intourist szovjet utazási iroda igazgatóját, meri a felügyelete alatt álló irodában kém-szervezeti központot létesített. Közöltük az is, hogy a kém-főnök szabadlábra helyezése érdekében a szovjet-kormány lépéseket tett Stockholmban. A Stefani iroda legújabb jelentése megerősíti ezt a hirt és közli, hogy a szovjet kormány hivatalos formában tiltakozott a svéd kormánytól Sidorenko letartatása miatt s a kémvezér azonnali szabadonbocsátását követelte.

**Felborult a szekér, szörnyethalt egy kisleány.** Celet-Romanati község határában megrendítő szerénsetlenség történt. Vantor Florea falubeli gazda szekere az utón felborult s a gazda unokáját, Chi'oiu M. Stefana öt éves kisleányt maga alá temette. A gyermek szörnyethalt.

**A rádióirtásaság felhívása a késedelmes előfizetőkhoz.** A timisoara-temesvári posta rádióosztálya figyelmezteti a rádióelőfizetőket, hogy az október 1-ig esedékesé vált díjak kiegyenlítését e hónap 15-ig végezhetik birságmentesen. Aki ezen a napon túl is ados marad az előfizetéssel, azt orvhallgatónak tekintik és 5860 leitől 24.000 leig terjedő pénzbírsággal büntetik. A díjak kifizetését naponta 9—12 és 4—6 óra között fogadják el.

**Kettős szerénsetlenség egy faluban.** Galatiból jelentik: Tulucesti covuriumegyei községben egymás után két szerénsetlenség történt. Mandru Nicolae földműves be akarta kötözni lova sérült lábát. Az állat a gazdát fejbeugrta, Mandru a helyszínen meghalt, Bratu Haridlia községbeli asszony homokot fuvarozott a falu határából. A part beomlott és maga alá temette. Mire az arrajárók segítségére siettek, az asszonyban már nem volt élet.

**Az angol bányászokat nem vonják ki a hadsereg kötelezőből.** Amsterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközvetítő szolgálat Sir John Anderson keddi alsóházi nyilatkozatát ismerteti, mely szerint az angol kormány a fokozódó szénhiány leküzdése érdekében sem hajlandó kivonni a hadseregéből a fronton levő bányászokat. Sir Anderson a kormány álláspontját azzal indokolta, hogy nem tártják fel a harcra egeszegek előtt egy a helyzetet, hogy a jelen pillanatban nem a harc a legfontosabb. (Rador).

**Orvosi hír.** Dr. Kilényi belgyógyász (medic evreu), Arad, Marasesti-utca 7 alá költözött. Rendel d. e. 9—10, d. u. 3—5. Telefon 23-41. (Specialis asthma és rheuma kezelés).

**Három kerékpárt loptak Aradon.** Az elmúlt napokban Aradon három kerékpárt loptak, Zóher József dr. 2623, Todan Gheorghe 6683 és Feer Ferenc glogovat-óthalmi lakos 7194 rendszámú kerékpárja tűnt el. A kerékpártolvajokat keresi a rendőrség.

**Víz helyett marószódát ittak.** A felnőttek gondatlansága ismét tragédiát okozott, ezúttal két mehedintimegyei kisközségben. Parjan Stefan pughinai kislány folyadékkal telt üveget talált az udvaron. Azt hitte, víz van benne. Az üvegben marószóda volt. A gyermek ivott belőle és rövid, de kínos szenvedés után meghalt. Isvorul Anestilor községben ugyanez a sors érte Cobuc Nicolae két éves kislányt.

## Másodszor virágzik az orgona...

Pasalega Nicolae craiovai lakos kertjében az enyhe időjárás következtében másodszor is virágzik az orgona. Virágai ép oly szépek, dúsak, mint tavasszal voltak azzal a különbséggel, hogy most sokkal illatosabbak. Az egész utcában érzik az orgona kellemes illata s ha az emberek nem látnák a sárguló lombokat, azt hihetnék, hogy még mindig tavasz van... A környékeliek szerint az orgona másodszori virágzása hosszú ősz előjele. Bárcsak igazuk volna!...

**Számlahamisítás miatt eljárás indult egy kereskedő ellen.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi ügyészség magánokirathamisítás és a gazdasági szabotázstörvény elleni vétség miatt bűnvádi eljárást indított Stefanescu Petre kereskedő ellen. Stefanescu néhány nap előtt nagyobb mennyiségű árut adott el Alexandru Vasile kereskedőnek és a részére kiállított számlán az eladási árt jóval kisebb összeggel tüntette fel, mint az ténylegesen volt.

**Csillagászati számok az északamerikai adózásban.** A Német Távirati Iroda a londoni rádió Washingtoni jelentését idézve beszámol az északamerikai szenátus pénzügyi bizottsága elnökének nyilatkozatáról, mely szerint az Egyesült Államok polgárait a jövő évre 36.500.000 dollár adót vetelnek ki. Ez az összeg az Unió állami jövedelmének egytizedét teszi.

**Az ötödik betegsegélyzői fizetési osztályba sorozták az összes aradi fodrászokat.** Az aradi betegsegélyző hivatal közli, hogy az összes aradi fodrászokat az ötödik fizetési osztályba sorozták, szeptember elsejétől hetenként 128 leit kell fizetniük. A vidéki fodrászok mint harmadik fizetési osztálybeliek, hetenként 42 leit fizetnek. Egyben közli a betegsegélyző hivatal, hogy Salagean Ilie bélyegelhelyező már nincsen az aradi betegsegélyző hivatal szolgálatában, betegsegélyző ügyekkel kapcsolatosan nem jelentkezhet a munkaadóknál.

**Orvosi hír.** Dr. Schlessinger László (medic evreu) újra rendel Timisoara-Temesvár II., 3 August utca 5 szám, délelőtt 8—10-ig, délután 3—5-ig. Telefon 21-13.

**Ötven ezer benzinjegyet loptak Washingtonban.** Amsterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközvetítő szolgálat értesülése szerint Washingtonban több mint ötven ezer benzinjegyet elloptak a közellátási hivatalból. A jegyek összesen tíz millió gallon, — azaz mintegy negyvenöt millió liter — benzint kiutalására érvényesek. Az árelenőrző közegek megállapítása szerint a lopott jegyek nagyrészt darabonként 50 cent és 50 dollár közt váltakozó áron értékesítették.

**Adományok a frateljai-ujkissodai gyermekotthon építésére.** Nagy István Vanatori-Vadász 210 Szócs Károly 500, Virslizó vendégek 3030, Izsák Ferenc 1000, Vass Dezsőné 600 lei. A vezetőség a támogatásért, a szeretetért hálát ad Istennek. — A timisoara-temesvári Magyar Házban az alábbi adományok folytak be: A frateljai-ujkissodai napközi gyermekotthon javára T. M. D., néhai Horváth Antal elhalálzásának évfordulója alkalmából, 5000 leit adományozott. — N. J. (Toplovat) 5000 leit adott a gyermekotthonok részére. — P. V. (Cuveşdia-Temeskövesd) 5000 leit ugyanezen célra. — Egy adományozó Szent Antal nevében 300 leit, D. J. (Pecul-Nou-Ujpecs) 500 leit, J. M. 2500 leit a dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára, Békyon János és Imre 500 leit a szegények támogatására, Szent Antal nevében pedig egy másik adományozó 500—500 leit a kardostelepi és a dr. Kakuk gyermekotthon részére. — A Déli Hírlap kiadónivalában Szent Antal nevében 100 leit adományoztak a frateljai-ujkissodai gyermekotthon javára, B. I. pedig 100 leit adott a dr. Kakuk gyermekotthon részére. — A timisoara-temesvári dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára az intézet vezetőségéhez újabban az alábbi adományok folytak be: H. L. 4 darab háziszappan, Kovács Kálmán (Banloc-Bánlak) 500 lei és 50 darab tojás, Kubán Rózi 3 kilogramm birsalma, Szekeres Kálmán (Cenei-Csene) egy kosár paradicsom, egy zsák hagyma, kalarabé, Telbisz (Vinga) 500 lei, E. J. 1000 lei, Huyné egy kosár hagyma.

## URANIA sláger-filmszínház, Arad URANIA

MAI Az olasz filmek gyöngye Pazar kiállításban, grandiózus rendezés keretében bontakozik ki egy mindenre képes szerelem

GINO CERVI ■ ASSIA NORIS

Egy mámoros éjtszaka

clmü filmben — Előadások 3, 5, 7, 30 és 9, 30-kor — 34. sz. háborus híradó új események!

— A timișoarei-temesvári román teológia új rektora, A timișoarei-temesvári ortodox román teológiai akadémia új rektorává Vlad Sofronie drt neveztek ki, Lupsa Stefan dr. helyébe.

— Timiș Torontál-Temes Torontál megyei hadi-rokkantak jelentkezése, A timișoarei-temesvári pénzügyigazgatóság nyugdíjostálya felszólítja a jelenlegi háború rokkantjait, hogy október 19-én délelőtt feltétlenül jelentkezzenek és vigyék magukkal az alábbi iratokat: Nyugdíj jogosultságot igazoló irat, a hadseregből való végleges elbocsátást igazoló okmány és nyugdíj könyv.

— Gépjárműveket csak előzetes miniszteri jóváhagyással lehet eladni. A nemzetvédelmi minisztériumnak tudomására jutott hogy egyes gépjárműtulajdonosok eladják járműveiket magánosoknak vagy idegen intézményeknek, azzal a céllal, hogy mentesítsék vagy kivonják a rekvirálás alól. Gépjárműveket azonban csak a nemzetgazdasági és a hadfelszerelési minisztérium előzetes jóváhagyásával lehet eladni, ezért azokat, akik nem tartják be ezt a rendelkezést megtiltattuk.

— A nyári időszámítás meghosszabbítása Törökországban. Isztambulból jelenti a Német Távirati Iroda: Ankarából származó hír arról számol be, hogy a török kormány határozata értelmében a nyári időszámítás a tél folyamán is érvényben marad Törökországban.

— Halalozás. Özv. Strachotta Ferencné, született Lenz Franciska, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön délután négy órakor lesz az aradi Felső Temető halottas házából. Az engesztelő gyászmise 9-én délelőtt: kilenc órakor lesz a Minoriták templomában.

— Orvosi hír. Dr. Löwy J. hazaérkezett, újból rendel, bel- és nébetegeknél. Röntgen, rövidhullám. 9—12, 3—3. Arad Telefon 10 15

— Öngyilkos aggastyán. Mitru Mic Ion, Crușova-Romanai községbeli hetvenöt éves gazda hosszabb idő óta betegeskedett. Szünetedéseinek véget vetendő zsiros szótát ivott; tizenkét órai borzalmas szenvedés után meghalt.

— Aradi bírósági hírek. Az aradi büntetőtábla hat hónapi fogsággal sújtotta Neamtu Dúmitru siriai-világosi gazdát, aki szerelémföltésből Moldovan Gheorghe gazdátársára lőtt és a lábán megsebesítette. — Klavenfeld Bernát galati lakost az aradi törvényszék két hónapi fogsággal büntette, mert Zabescu Irén aradi nő ellen alapítvány feljelentést tett az aradi ügyvédségen.

— Halál a horinében. Trasca Dina, Grăia községbeli asszony mistot hozni a borpincéből. Az ott felkötött szöke megölték.

## Román és olasz seregtettek visszavetették a vörösöket a doni fronton

A Rador iroda berlini jelentése, katonai forrásból kapott értesülés alapján beszámol arról, hogy a doni arcvonalon román és olasz csapatok elhárító harcokat folytatnak a hatalmas bolsevista erők támadásaival szemben, melyekkel a Szovjet a Sztalin-

grádót ostromló német erőket szeretné elvonni. Ily szemszögből tekintve a helyi területnyereség kiülő nős fontosságot nyer; a román és olasz csapatok több ízben jóval kiindulási pontjaik mögé vetették vissza a bolsevistákat.

## A földalatti háboruban is kudarcot vall a Szoviet

A Rador iroda egy másik berlini jelentése arról ad hírt, hogy a bolsevisták, világháborús módszerekhez folyamodva, Orel közelében október 5-én megkísérelték alagutakkal megközelíteni és alakítani a németek néhány állását. Ezzel a légi, tengeri és szárazföldi háború mellett megjelent a földalatti

háború is. A német csapatokat azonban nem lepte meg ez az akció és világháborús tapasztalataik alapján jártak el. Az alagutakozó területet kiürítették, majd a romok körül és között ádáz kézitúsára került sor, az ellenséget felmorzsolgatták és visszavetették a németek. Újból előző állásaik birtokában vannak.

— Berlinben elhunyt bányász orvos. Berlinben elhunyt Ollinger János dr. 35 éves bányász származású orvos. Ollinger a berlini Virchow-kórház egyik orvosa volt és hivatása gyakorlása közben toroklobot kapott, amelynek áldozatául esett. A tragikus módon elhunyt orvos holttestét Steierdorf-Stajerlakra szállították és ott temették el. Az elhunyt orvos fiatalabb fia volt Ollinger Jánosnak, a steierdorfi-stajerlaki üdülőtelep tulajdonosának.

— Agyonütötte a kutágas. Cebza-Csebeza községben Motoruga Vichente 55 éves gazdálkodó vizet merített az udvarán lévő kútból, amikor hirtelen összetört a kutágas és reázuhan. Motoruga a felesége húzta ki a kutágas alól. A gazdálkodó súlyos sérüléseket szenvedett és néhány óra múlva meghalt. Megállapították, hogy a kutágas korhadt volt.

— Anyakönyvi hírek. A timișoarei-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Braun Győző lakatos leánya Ida, Klein Béla városi jéggyári alkalmazott leánya Mária, Eichert Mihály vasuti nyugdíjas fia Emil, Horváth Alajos sannaicoualmare-i-nagyszentmiklósi kereskedő leánya Ildikó, Daniloni Gheorghe szücssegéd leánya Melania. Meghaltak: Schneider János 67 éves nyugdíjas, Becsa Mária 33 éves, Blagoje Domnicu 52 éves, Schäfer Péter Johannisfeld-Jánosföldéről 7 éves.

— Tilos a hosszú haj az iskolában. A nemzetművelési minisztérium rendeletben közölte a középiskolákkal, hogy a tanulóknak tilos a hosszú haj viselete. Csak rövidre vágott haját engednek meg. Megkivánják a tanulóktól, hogy hajukat az alapos testápolás szellemében ápolják.

— Szekereével támadt a sógorára. Chesnoiu J. P. Marin Cezienei községbeli lakos (Caracal vidékén) egy darab föld miatt összeveszett sógorával. Chesnoiu M. Dumitruval. A veszekedés tetlegességgé fajult. A gazda egy szekereével úgy feibevágta sógorát, hogy az súlyos sérüléseket szenvedett.

— Halalozás. Léhner Manó dr. a cenei-cenei járás nyugalmazott orvosa, hosszú szenvedés után október 7-én életét a hatvannégyedik évében a timișoarei-temesvári Beza-szanatoriumban elhunyt. Temetése, ma csütörtökön délután megy végbe a zsidó temető halottas házából. Halálát Aradon élő Viktor öccse, továbbá Budapesten élő fivéréi és hűgái, valamint kiterjedt rokonság gyászolja.

— Hány zsidó él Franciaországban? Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: A zsidók ügyeivel foglalkozó kormánybiztosság az 1941 június 2-án kiadott törvény értelmében tartott összeírás adatai alapján közölte, hogy Franciaországban, a megszállt és meg nem szállt területeken közel háromszázezer zsidó él. Bizonyos azonban, hogy sok zsidó nem szerepel még ebben a nyilvántartásban s nem számították ide a francia Észak-Afrikában levő zsidókat sem.

— Orvosi hír. Dr. Sattler fogorvos hazaérkezett és újból rendel. Timișoara-Temesvár I. Regele Mihai-körút 2 szám, telefon 20-92.

— Nagykörös fizet a légypusztításért. A magyarországi Nagykörösön a városi tisztiorvos indítványára két hétig „légynapokat” rendeznek. A légynapok célja, hogy a lakosság és annak fiatalabb tagjai irtsák a legyeket, amelyek legnagyobb terjesztői a fertőző betegségeknek. Japánban országosan szokták rendezni a nyár végén a légynapokat, amikor a birodalom apró és nagyobb polgárai minden elképzelhető módon pusztítják a legyeket. A legtöbb gyűjtő gyermekek között külön jutalmat is kiosztanak, vagy egy hónapig ingyen tejet kapnak, vagy egy kilógram cukrot, esetleg más ajándékot.

— Újabb zsidó lakások igényelhetők Aradon. A románosítási hivatal (CNR) aradi fiókja szerdán újabb, jelenleg zsidók által lakott állami házakban lévő jegyzeteket függesztette ki, ezeket keresztények igényelhetik. A lakásokat csak a CNR hivatal engedélyével lehet megtekinteni és a házbendásra vonatkozó kérvényt ma, csütörtök estig kell beadni. Az igényelhető lakások a legtöbb esetben még igénytelenül maradtak, vagy jelenlegi zsidó lakóikról megállapítást nyert, hogy nem tekinthetők kivételezettnek. A lakásokat november elsejére adják bérebe.

## Ügyeletes gyógyszerárak

Csütörtökön, október 8-án Aradon a következő gyógyszer árak tartanak szolgálatot: Anger (Aurora, Cristea-tér) és Omescu (Reg. Maria-ut és Alexandri utca sarok).

Csütörtökön, október 8-án Timișoara-Temesvárot a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Belváros: Ionescu-Heyer (Unirii-tér), Gyárváros: dr. Szádovici-Czega (Dacilor ut), Erzsébetváros: Roxin (Akente Sever-tér), Józsefváros: Diana (Brătianu utca), Mehalában a Corvin, Fratella-Ujkiessedán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerár.

## Mozsi

Csütörtökön, október 8-án Aradon a mozik műsora a következő: Aro: Karelina (francia film), Corso: Tiltott szerelem (olasz film), Forum: Nagy Frigyes (német film), Uránia: Egy mámoros éjszaka (olasz film).

Tel. 24-45

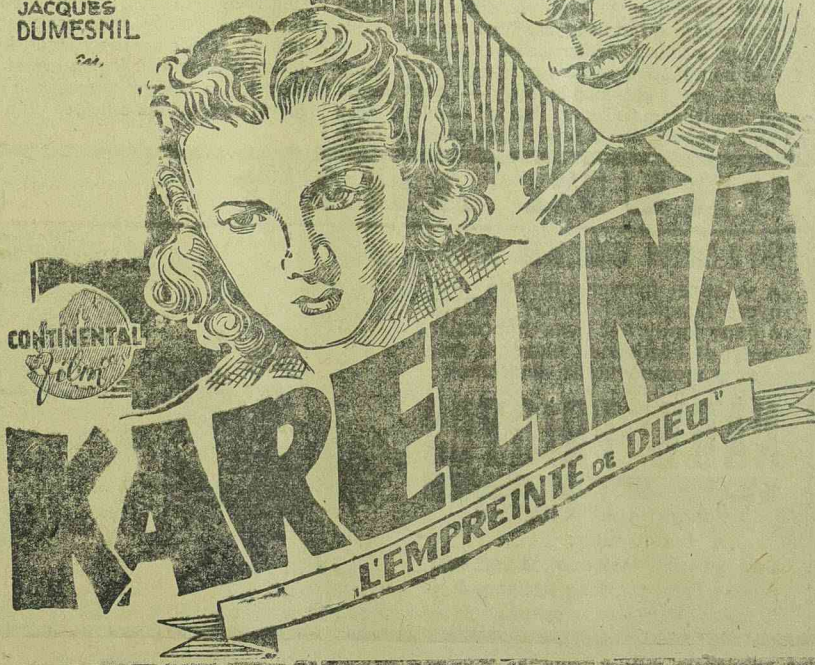
ARO ■ ARAD

Tel. 24 45

## Ma rendkívüli premier!

Az európai filmipar tetőpontja  
A francia filmgyártás diadala  
Egy film, amelyet Bucuresti egy  
szíros szótát 6 hónapig játszott!

PIERRE BLANCHAR,  
ANNIE DUCAUX,  
GINETTE LECQLERC  
JACQUES DUMESNIL



# SZÜLŐK ISKOLÁJA

ADY ENDRE:

## Üzenet egykori iskolámba

Junius volt s ujjongtunk, nincs tovább,  
Mosi gyertek szabamellü örömrök  
S pusztuljatok büncses iskolák.

De elcsitul a jókedv-förgeteg  
S helyére ült a döbent nemesség:  
Körötiünk már az Élet esőriett.

Ó, ifju szent megjózanodás,  
Komoly, nagy tény, hős férfiú-szerep  
Emléktek ma is milyen csodás.

Hős harc az élet és megélni szép,  
Ha hozzá edzik tüzes szív-koňók  
Ifju vitézlok lengeteg szívét.

Ha élet zengi be az iskolát,  
Az élet is derűs iskola lesz.  
S szent frigyüket így folytatják tovább.

En iskolám, köszönöm most neked,  
Hogy az eltűnt élet-eseták között  
Volt mm mindig hozzam vig üzeneted.

Tápláld tovább bennem az erőt,  
Szeretni az embert és küzdeni  
S hűn állni meg Isten s ember előtt.

Junius s nagyon magam vagyok  
S kísértetek élt éitem árnyai  
S az elbocsátó iskola-padok.

S én, vén diák, szívem fölelem  
S így üdvözlöm a mindig újakat:  
Föl, föl, fiuk, csak semmi félelem

Bár zord a harc megéri a világot,  
Ha az ember az marad, ami volt:  
Nemes, küzdő, szabadlelkű diák.

## A nevelés szükségessége és célja

Nincs szebb, de talán nincs felelősséggel teljesebb hivatás sem, mint a nevelő, akinek kezényoma ott fog látszani örökké a lelkeken. S amint örömmel olvassuk nagy emberek vallomását, kik nevelőjük egy-egy szavának, intésének — saját bevallásuk szerint — tömörkedet köszöntek, époló megdöbentető hallani, mikor az eltévedt bűnös átkot szór egykori nevelőjére. Szükséges-e a nevelés?

Michelangelo Mózés-e Rómában, a San Pietro in Vincenzában, II. Gyula papa síremlékén az emberség örök bannatának tárgya. A méretek nagysága s az isentelő kigyújtott művészi teremtőgényűs erejének félreismertetetlen nyomai szinte arra rendelik a remekművet, hogy modern korunk jó értelmében vett — Übermenschnek — vett, a művészi kézzel hatalmas aranyon kialakított egyéniségnek legyen kitűnő képe.

Ugy tudja a hagyomány, hogy mikor Michelangelo az utolsó vésőcsapást is megte a szobron s a paratlan remekmű ott állott előtte teljes fűnségében, a művész megint saját alkotásától s az örömeinek önkívületi pillanatában kézbe kapott egy kalapácsot és térdén sújtva a szobrot, hogy csak úgy szikrázott bele a nemes kő, felkiáltott: Parla Mosé! — Szólali meg Mózés. Anyira tökéletes volt a szobor, hogy talán már csak a beszéd hiányzott belőle, hogy igazán ember legyen.

Nem tudjuk, mi igaz e legendából, de annyit minden nyílt szemű embernek be kell látnia, hogy ha ez a korszakos alkotást állítjuk fel a sikeresen kialakított jellem, az erkölcsi élet mintaképéül, s ennek a remaságában is megkapó Mózésnek szépségéhez akarjuk mérni a mai ember lelki kilakulását, bizony ritkán fogunk találni az ideált megközelítő másolatokra. Hatalmas izmokra, sportban megedző testre, kíméletlenül kikent-kifent ifiakra bőven akadunk ugyan csak-csak meg ne szólaljanak. Mert a szavuk, a tetteik a gondolkodásuk életmódjuk mindenhez inkább másképp mint a néma Mózés-szobor homlokáról a fűnség és a fűnség fűnségéhez is emelkedettséghez.

### 1) Kevés a jellem közöttünk

Ritkább, mint a fehér holló. Ritkák a szerencsés kezű kialakított egyéniségek. Megnyomorodott autódinamikák bőséggel találhatók, kik külső befolyást nem várva, saját ösztöns próbálkozásaiikkal alakítottak lelkükből madárijesztőt. Megnyomorított egyénekben szintén nem látunk hiányt, kiket kontár nevelők — csúfult el valamelyik káros nevelési rendszer alkalmazásával. Blazirt életuntaktól, elkényeztetett ficsuraktól, majomszeretettel elrontott — mama kedvenceitől — szabadjára hagyott kamazsoktól, hosszú nadrágban járó pólyásbabalektől ugyan csak hemzseg a társadalom. De mily ritkán nyílik alhalom ujjal mutató egy igazi jellemre, egy művészi-leg kialakított lélekre, egy — férfiúra, kinek eszményei vannak, melyekért tűzbe menni kész, kinek lelke a tisztá nézőt magasságában él, s nem fűrdik poshadó nocsolyák büzhödt, békanyálás mocsarában.

Mily ritkák a férfiak. Kiknek hátában gerince van, s nem nádszál, mely ide-oda hajlik minden szíre-szóra, minden kis szellőre, ígéretre, fenvegesésre! Mily ritkák a meggyőződésses, tisztalelkű, ideális lelkűk, mely ritkák a jellemek!

Kell-e még ezek után felvetnünk a kérdést, hogy van-e hát szükség nevelésre? Kell-e még ezek után

üvebben megalapozni a nevelés szükségességét? Egyes szélsőséges optimista telhogással szemben, mely a szabadjára hagyott emberi természet önálló, kiűsso befolyástól ment kifejlődésében látja a nevelési törekvések eszményi formáját?

Mikor annyi jóakaratu nevelési törekvés mellett is sokszor ijesztő torzalakok állnak be az életbe, ugyan milyen képet nyer az a társadalom, melynek tagjai nevelés nélkül nőnének fel? A nevelés fűlsleges voltát hangoztató érvek szembem a tapasztalatból vett, az a cáfolat szinte magában is elégségesnek mutatkozik.

### 2) De az

#### elfogulatlan gondolkosás

is rásegít a nevelés föltétlen szükségességének felismerésére.

Mit tud az a gyermek az élet nagy feladatairól még ész nélkül használata után is? Alig valamit. Ugy-szólván még mindig kizárólag a testi éle: (ösztöne) irányítja tetteit, ami viszont nem visz tovább az ér-zéki vágyak kielégítésénel.

Es ha meg is ismeri a fejlődő lélek, hogy ebbe az életbe nem magától jött és nem egyedül áll ott, hanem a Teremtő helyezte őt ide, kinek tehát hódolattal tartozik; hogy milliónyi embertársa közt él, kikre szintén tekintettel kell lennie, stb. A kötelességek eme hűdeg felismerésétől mily messze esik még a kötelességek teljesítése. A nevelésnek kell tehát a gyermek oldala mellé állnia. Ez ismeresse meg vele a törvényeket, amelyeket minden ember tisztelni tartozik, de adjon neki erőt is a törvények megtartására.

### 3) Korunk túlzása hajtott individualizmusa

#### az egyéniség bálványozása

nem tud megbarátkozni a nevelés szükségességével. Mindenkinet, tehát a fejlődő gyermeknek is, korlátlan jogokat követel egyénisége kifejtéséhez. Hadd 'ombolja ki magát a fiatalság. Majd ha megéri, eljut magától is az erkölcsi törvények ismeretéhez.

De ki nem látja e jelszó veszélyes voltát? Amig meg nem dől a régi közmondás, hogy — „amit Jancsi meg nem tanult, nem tudja azt János” — addig igaz marad az is, hogy éppen a fejlődő gyermeknek fogé-

ny lekeese kell becsepeg etünk mindazt, amit vele nagyobb korában megtanulni akarunk.

A pedagógia naturansta manyu képviselői (első sorban Rousseau: Emil-je) ugyan kinyogtatlanok az emeer kifogástalan aapteriaszetének dicsőítésében, a valóságban azonban tévedés volna azt gondolni, hogy a szabadjára hagyott lélek tényleg megeléleden fog fejlődni. A magára hagyott lélekben továbbire éppen a rendetlen, leiket rudító hajlamok jutnak uralomra, és girbe-görbe, kusza, eseten, fagyöngyös, félig korhadt fa fog fejlődni abból a magára hagyott csemetéből, amelyből a kez és kése és öntözökannája imponáló tölgyet nevelhetett volna.

Mily nehéz aztán az erkölcsi törvényeknek szőhoz jutniok ott, ahol a várba már beült az ellenség! Az örökös nyalakodás, a dacos makacsság, az engedetlenségre való hajlam, a büszkeség és hűság, részvétlenség, megnyilatkozásai stb., még nem nevezhető:ők bűnnek az ész használatának megkezdése előtt. De elhanyagolva, nem nyesegetve, később azzá lesznek, mert a megskokott csalekedetektől nehéz már megválni az ész felébredése és tñ ő szava után is. A kis csemetének kérsőbe karcolt rajz természetesen és észrevétlenül fejlődik s nő a fával együtt: de a valamilyen irányban már kialakult lélekre másítolag hatni szinte lehetetlen. A fiatalok közt ma oly korán fellépő erkölcsi romlottság éppen ebből magyarázható.

### Oktajan szeretet

és minden vágyuk kielégítése által már elromlottak, mielőtt a jó és rossz közti különbséget tudtak volna tenni. Rousseau képzelt Emil-je nagyszerű jellemm fejlődik ugyan, de csak a regényben, ahol mindig az történiik Emillel, amit a szerző akar. A valóság azonban rácafol ugy Rousseau ábrándjaira, mint az individualista pedagógiát, a gyermek teljes szabadságát követelő Ellen Key, (Das Jahrhundert des Kindes.

## Ady Endre írja:

Nagyon bűnösök a nagyok, mikor elfelejtik, hogy ők is voltak kicsinyek. Izzonyuan bűnös az a mód, amellyel mi a gyermekeinket neveljük. A gyermekben nem akarjuk meglátni az eszes kis lényt, akinek vére van, agyvejeje van, idegei, vágyai, céljai, eszméi, örömei, fájdalmai vannak. Elfelejtjük. Csak emlékeznünk kellene, de nem akarunk emlékezni.

Berlin, 1902). Gurin, (Erziehungslente, Berlin, 1909), Pudor (Die neue Erziehung, Leipzig, 1902), s.ö. teteleire, amelyek közös tö ismertetőjeje az e nagy nevelő elv: csak ne avatkozzunk a természet munkájába, mert minden ugy a legjob, ahogy azt a természet létrehozta. Mikor udomány és tapaszalat egyaránt azt bizonyítja, hogy jó és rossz hajlamok vegyesen vannak a gyermekben, nem tekinthetjük szellemeskedésnél többnek Ellen Key kijelentését: „A nevelés legnagyobb titka éppen abban rejlik, hogy ne neveljünk”.

Nevelésre tehát föltétlenül szükség van. Szükség van az erkölcsi örvények kerülése céljából is. De főképp azon erő megszerzése végett, amelynek segítségével a bűn csalogató utján diadalal tudnak majd megküzdeni az ér-zéki vágyak s természetes rossz hajlamok makacs lázadásával. Minden gyermekre kiterjeszhetjük azt, amit Carlyle a tömegről hirdet. A tömeg hangosan kiált: „Vezess engem, nevelj engem! Semmi vagyok és nyomorék és magamat nem nevelhetem”. Minden emberi jogok közül bizonyára a tudatlan népnek ez a joga a legkétségbevonhatatlanabb hogy t. i. a bölcsök vezessék s szelidséggel vagy szigorral megartsák a helyes uton.

(Tóth Tihamér nyomán)

## FORUM, ARAD

TELEFON 20-10

Ma a szezon legnagyobb filmje!

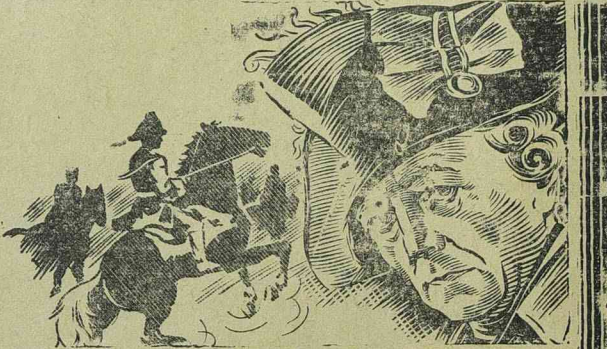
A velencei filmverseny első díjat nyert filmóriása! NAGY FRIGYES a nagy király hét éves háborúját, életét és küzdelmét eleveníti meg ez a monumentális filmek

# NAGY FRIGYES

Rendezte: VEIT HARLAN

A főszerepben:

Otto Gebühr, Kristina Söderbaum, Gustav Fröhlich, Hans Nielsen, Paul Wegener, Paul Henckels, Hilde Körber



Előadások 3. 5. 7. 15. és 9. 30. kor. Műsoron kívül a legújabb 34. híradó. Ke. vasm. n. eszeszab. dí. av. érv. n. tel. en.

# KÖZGAZDASÁG

## Az idei cukorrépa ára

Az országos árkormánybiztosságnak a hivatalos lapban megjelent rendelete kimondja, hogy az 1942. évi cukorrépának tisztított vagononként az ára a termelő vasutállomásán, vagy a gyári mérlegnél átadva 44.000 lei. Azok a termelők, akik a cukorgyárak által szerződésileg lekötött föld egész termését beszolgáltatják, kivételesen 6000 lei jutalmat kapnak

minden tisztítás vasuti kocsii után.

Annak megállapítását, hogy a termelő a lekötött föld egész termését átadta-e, a cukorgyárak és a cukorrépa-termelők szindikátusának kiküldöttéi közösen állapítják meg. A jutalmat a beszolgáltatót részára fizetendő összeg első részlete alkalmával egyenlíti ki a gyárak.

## Emberi táplálékra és állati takarmányra megtartható kukoricamennyiségek

A földművelésügyi minisztérium közli a gazdákkal, hogy az érvényben levő rendelkezések alapján a következő kukoricamennyiségeket állapították meg a háztartások szükségletére:

Emberi táplálékra öt éven felüli személyeknek naponként 80 dekagram, öt éven alóli személyeknek 40 dekagram. Mezőgazdasági munkások, cselédek és a földjüket sajátmaguk művelő gazdák részére naponként egy kilógram. A nagy- és középbirtokosok munkáinak elvégzésére a november 1-ig szükséges mennyiséget meghagyják olyképpen, hogy saját kezelésben művelt föld után hektáronként 5 kilógramot, a dézsmában művelt föld után hektáronként 2 és fél kilógramot, minden hektár szőlő-, vagy zöldséggel bevetett föld után 10 kilógram és minden hektár cukorrépa-föld után 15 kilógram kukorica tartható meg.

Állati takarmány címén egy bika részére napi egy kilógram, az igavonó barmoknak napi 50 dekagram, hizómarháknak napi 4 kilógram, tejelő fajta-

heneknek napi 80 dekagram, hizósertéseknek napi másfélkilógram, kocáknak és kanoknak napi egy kilógram, mangalica sertéseknek napi 20 dekagram és végül a yorkshirei sertéseknek napi 50 dekagram az engedélyezett mennyiség.

A fenti mennyiségek legmagasabbnak tekintendők. A mennyiségek kiszámítása a búzát vagy rozst, búzát vagy árpát, búzát vagy kölest és végül búzát vagy zabkölest termelt és ilyen készletek birtokában levő személyeknél csak november 1-ig terjed. 1943 augusztus 1-ig számítható a megtartható mennyiség azoknál, akiknek a fenti gabonafélékből egyáltalában nem arattak az idén, vagy termésük tönkrement. Hizósertések és hizómarhák részére a takarmány mennyisége ugyancsak november 1-ig számítható.

Az összes megmaradó mennyiséget az import-export szövetkezeti központ és a nemzeti szövetkezeti intézet tíz tonnás vagononként 180 ezer leiert készpénzfizetés ellenében átveszi.

Tízezer kilógram sörte zárolása. A hivatalos lapban megjelent rendelettel a timișoareai-temesvári Industria Romana de Paruri Animalice gyárban levő 10.000 kilógram sörtét a társadalomsegélyző bizottság javára zárolták.

## Hatvanötezer lei hitel hektáronként a szőlőtermelőknek

A szőlők állásáról a szőlészeti szindikátusok szövetsége közleményt adott ki, amelyben rámutat arra, hogy a hosszú szárazság a szőlőt jó állapotban megtartotta, de ugyanakkor késleltette a szőlők érését. A szőlő savtartalma jelenleg még elég nagy és ezért a termelők ne siessenek a szürettel.

A szőlészeti szindikátusok szövetségének közbenjárására a szüreti és őszi munkák elvégzésére hektáronként adott 50.000 lei hitelt a kormány 33.000 leire emelte. Az érdekelt termelők ebben az ügyben forduljanak a nemzeti mezőgazdasági hitelintézethez.

A kormány bizonyos szükséges korlátozásoktól eltekintve, szabadáttette a bor eladását úgy az országban, mint a dnyeszterentuli területeken. Németországba való szállításra 3000 vagon számítható. A szindikátusok szövetsége figyelmezteti a termelőket, ne kótyavetyélgék el a termést, mert ezzel csak az áruuzorásokat segítik.

**Az áruüzér a fogyasztó zsebére tör, küzdjünk ellene!**

Kisajátított házakban levő bérlemények odaité- kése Sibiu-Nagyszébenben. A nemzeti románosítási központ sibiu-nagyszébeni fiókja megkezdte a kisajátított zsidó házakban levő bérleményeknek az igénylőknek való odaitélesztését. Eddig harminckét lakást osztottak ki, amelyre nézve a hivatal helyisé- gében hirdetményt függesztettek ki. A hivatal felszólítja a hirdetményben szereplő személyeket, hogy haladéktalanul jelentkezzenek szerződés aláírása vé- gett.

Támogassuk a hatóságokat az áruuzsora elleni harcban!

Uj hadikölcsönt bocsát ki Brazília. A Német Távíratí Iroda Buenos Airesen keresztül úgy értesül Río de Janeiróból, hogy a brazil kormány a közeli jövőben három millió cent értékben hadikölcsönt bocsát ki. A kölcsönön kívül egy millió cent értékű kincstári jegy is kibocsátásra kerül.

FIGYELEM!

## Nagy választékban

találhat

### férfiszőveteket és szabókellékeket

ugyanúgy mint azelőtt, így most is kizárólag a legrégebb szaküzletben

## RABONG és SCHNEIDER

Timișoara-Temesvár  
I. Brătianu-tér

FIGYELEM

## Turnica-Hanqua üzlet rész-jeleztetések és töltésztéseik eszközölhetők:

**Iózséfváros:** Povatz (volt Po yen vendé lőben vasárnap d. e. 10-12 ig.  
Fröbl-utca 10. sz. alatt Jakobos urnál, minden d. u. 2-5-ig és vasárnap 11-2 ig.  
**Erzsébetváros:** Kie er (volt Novotny) vendé- lőben, vasárnap d. e. 10-12-g  
**Gyárváros** 1. sz HANGYA-boltban, Traian-tér 8, hétköznapokon

## Határidő napló

OKTÓBER 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Ócskavas készletek havonta eddig a napig beje- lentendők.

Öt kilógramnál nagyobb ócskagumikészletek havi bejelentése.

Allattenyészők, bőrkészítő műhelyek és vállala- tok, vágóhidak havonta eddig a napig tesznek beje- lentést a községi vagy városi előljáráson az előző havi sertés-, ló- és marhaszarufélékről.

OKTÓBER 14:

Kiviteli cégek havi tájékoztató lapjának (Bule- tin informativ) beküldése a nemzetgazdasági minisz- terium kivitelszervezési és előmozdítási igazgatósá- gához (Ministerul Economiei Nationale, Directiunea Organizarii si Incurajarii Exportului).

OKTÓBER 15:

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályához.

Utolsó határidő az egységes ellenőrző könyv (registru unic de control) beszerzésére.

## SPORTSEMÉNYEK

### WM rendszerben játszik a román válogatott csapat a horvátok ellen

A fővárosi sportlap értesülése szerint a román válogatott labdarúgó csapat vasárnap a horvátok elleni mérkőzésen WM rendszerrel játszik, amely lehetővé teszi a védelem tömörülését, mert a középfede- zet mint harmadik hátvéd szerepel. A két hátvéd az ellenfél szélsőit őrzi, míg a középfedezet az ellenfél középcsatárát igyekszik semlegesíteni. A játékrend- szer legsúlyosabb feladata a szélső fedezeteknek jut, amelyeknek kifogástalan fizikai erőnléttel kell ren- delkezniük, hogy a védekezésben állandóan helyükön legyenek. Ezzel a rendszerrel játszott a román együt- tes Pozsonyban a szlovák válogatott csapat ellen.

### Barátságos mérkőzés a Téli Segély javára

Timișoara-Temesvárott vasárnap elmaradnak a kerületi bajnoki mérkőzések, mert négy egyesület a téli segély javára játszik érdekesnek ígérkező mérkő- zést. Délután félöt órakor az Electrica-pályán a Chinezul-CAMT és a CFR játékosaiól összeállított vegyes csapat a Ripensia-Electrica vegyes együttes- sel mérkőzik. A mérkőzés jövedelmét a Téli Segély javára fordítják. Barátságos mérkőzés lesz vasárnap délelőtt tizenegy órakor a Banatul-pályán is, ahol a Banatul és Progresul együttesei küzdenek.

### 274.705 leit adományoztak eddig a sportegyesületek a téli segélyre

Medeleanu ezredes, a román sport vezérének fel- hívására a különböző sportszövetségek és portegyle- tek eddig 274.705 leit adományoztak a téli segélyre. A bucaresti futballkerület ebből az összegből 201.531

Pozsonyban a román csapat fölényben volt és csak a balszerencse akadályozta meg a győzelmet.

A WM rendszer átalakították a román játéko- sok lendületének megfelelően és így az illetékesek biznak abban, hogy a román csapat jó eredményt ér el. Érdekes, hogy a horvát csapat is ebben a rend- szerben játszik és így a mérkőzésen a rendszer alkalmazása tekintetében is érdekes összehasonlításra nyílik majd alkalom. A román válogatott csapatba kijelölt játékosok különben már megkezdtek az elő- készületeket a vasárnapi mérkőzésre és az edzéseken is a WM rendszert alkalmazzák.

leit adományozott, amely a téli segély alapja javára játszott mérkőzések bevételeiből került ki. A sport- egyetek ezzel is példát nyújtanak az áldozatkész- ségből és a kötelességteljesítésből.

### AZ IFJUSÁGI BAJNOKSÁG VASÁRNAPI MŰSORA

Timișoara-Temesvárott vasárnap a következő ifjúsági bajnoki mérkőzések kerülnek lebonyolításra: A Juventus-pályán négy órakor a Juventus és Chinezul-CAMT ifjúsági csapatai mérkőznek. A Vultur-pályán délután félöt órakor a Vultur-UBC ifjúsági együttesei csapnak össze a pontokért, míg az Electrica-pályán délután félháromkor az Electrica-Progresul ifjúsági mérkőzést játszik le.

### Sport hírek mindenlelől

Selmezy, az FTC kiváló világrekorder gyalog- lója a 10 km-es távon világsucusjavítási kísérletet je- lentett be. A kísérlet azonban nem sikerült, mert Selmezy tulerős iramban kezdett. Az eredmény: 1. Selmezy 44:56, 2. Hunyadvári 47:57, 3. Feszeki 49:16, 4. Farkas 51:15, 5. Gyarmati 53:14.

Az olasz bajnokság első fordulójának további eredményei: Genova-Vicenza 6:1, Livorno-Vene- zia 2:1, Bari-Liguria 2:0, Bologna-Atalanta 2:0.

A német vitorlásoknak sikerült a Balatonon el- szenvedett vereségükért most a Wanséen a magya- roknak visszavágniok, mert végeredményben 21:18 arányban győztek.

## Rádió

PÉNTEK, OKTÓBER 9

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 11.30 Katonai rádióposta. 12. Román-német katonára. 13. Hírek. 13.10 Zenekari hangverseny énekszámokkal. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Katonai rádióposta. 18. Zenekari hangverseny. 19. Brahms kvintettje. 19.50 Német

nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.20 Énekhangverseny zenekari kísérettel. 20.40 Előadás. 21. A „Lohengrin” című opera előadása, közben 21.55 Hírek, sport. 22.55 Könnyű tarka zene.

Radio Moldova: 13. Román táncok. 13.30 Hírek. 13.45 Hanglemezek. 18.30 Szórakoztató zene. 19. Előadás. 19.15 Hanglemezek. 19.30 Kamarazene. 20. Előadás. 20.15 Szinfonikus hangverseny. 21.15 Hírek. 21.30 A hangverseny folytatása. 22. Könnyű zene.

Budapest I: 6.40 Torna. 7. Hírek, hanglemezek. 10. Hírek. 10.15 A rádiózenekar hangversenye. 11.20 Hanglemezek. 11.40 Felolvasás. 12.10 Katonazene.

12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14. Szalonzene. 14.30 Hírek. 15.20 Zongorajáték. 15.50 Felolvasás. 16.20 Idegennyelvű hírek. 16.45 Magyar nyelvű hírek. 17. Felolvasás. 17.20 Táncczene. 17.30 Sport. 17.40 Vidéki csevegés. 18. Német műsor. 18.20 Felolvasás. 18.50 Hírek. 19.05 Beszél a front. 19.20 A Hány János dalmi előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Cigányzene. 23. A rádiózenekar hangversenye. 24. Hírek.

Budapest II: 17. Két elbeszélés. 17.30 Szalonzene. 18.20 Felolvasás. 18.50 Mandolinzene. 19.20 Versek. 19.55 Hanglemezek.

## Apróhirdetések

A KÉP MŰVÉSZ

Perfekt retusornót keres sürgősen, nagyon jó fizetéssel „Foto Georgescu”, Brasov-Brassá, Victoriei-utca 9 szám. (3842)

Egyszerű, egyszerű munkát keresek, minden háztartási munkát végez. Nalázi Gézáné, Pui jud Hinedoara. (3830)

Bejárónő, nem árja, könnyű munkára, déli-éj 3 órai takarításra felvétetik. Jelentkezni 2-3 óra között. Iványi, Timisoara-Temesvár III, Odobescu-utca 18. sz., kapu alatt jobbra. (2716)

Asztalost, esetleg bognárt (gépmunkást) keres I. Faur, Timisoara-Temesvár IV, I. Brătianu-utca 37. szám. (2717)

**1 géplakatost,**  
**1 napszámost,**  
hatali, felveszünk. Timisoara-Temesvár III, Carol-körút 45

Szakkönyveket magas fizetéssel azonnal felvesszünk. Timisoara-Temesvár III, Ion Vasji-utca 4. szám. „Hercules”. (2714)

Cserépkályha szerelő és formázók felvétetnek állandó munkára. Tordai cserépkályha-üzem, Timisoara-Temesvár III, Aradna utca 14 szám, lakás az udvarban. (2727)

Bejáró szakácsnőt azonnalra felveszek. Timisoara-Temesvár I, Regina Maria körút 17 szám. (5232)

Perfekt minden szakácsnő azonnalra esetleg 15-re felvétetik. Timisoara-Temesvár III, Zoe utca 5 szám, I. em. (2725)

Zsidó bejárónőt keresek félnapra, egész napra, esetleg csak néhány órára. Jó fizetés, koszt. Timisoara-Temesvár IV., Tudor Vladimirescu-sor 15 szám, ajtó 1. (2732)

Vartolókat és tanulókat jó fizetéssel felveszek. „Robes Kozma”, Brasov-Brassó, Mihaj Weiss-utca 3a. (3850)

Fiatalembert keres a Fehér Sas szálloda, Arad. (3423)

## Állást keres

Érett (zsidó) állást keres gyermek mellé, magyarul beszél, háztartásban segít, fél, vagy egész napra, anyátlan gyermekhez egészen elmenne. Címeket: „Megbízható” jelöléssel a timisoarai-temesvári kiadóba kér. (2742)

Sok évi gyakorlattal bíró tisztviselőnél bármilyen irodai, levelezőnői, könyvelői, pénztárosi állást keres. Brasov-Brassó, Miras-ni-utca 15. szám, ajtó 4. (3849)

Szeretnék jobb keresztény leány, románul, magyarul beszél, varráshoz is ért, gyermek mellé ajánlkozni. Címeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 2 alá kér. (3430)

## Lakás

Küldő családi házban kétszoba, előszoba, kis kamra, esetleg beraktározásra. III. kerület, Martirul Ciordas-utca. Ajánlatokat „Nyugalom” jelöléssel a timisoarai-temesvári kiadóba kérék. (2726)

## KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Halásan gondolunk mindazok együttérzésére, akik felejthetetlen férjem és édes apánk

## szécsi Szigetay Jenő

temetésén résztvettek, ravatalára virágot helyeztek és evvel fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják szívünk iga a köszönetét.

A gyászoló Szigethy-család.

Szuterén helyiség kb. 60 m<sup>2</sup> (esetleg kisebb) magas, világos, raktárnak vagy csendes üzemmű kiadó. Timisoara-Temesvár III, Victor Babes utca 28 szám, 2-4-ig megtekinthető. (2750)

Butorozott szobát a központban keresek. „Jó fizető” jelöléssel kérék címetek Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3422)

## Oktatás

Franciaországban tanult diplomás francia órákat ad, valamint levelezést és fordítást vállal. László, Timisoara-Temesvár III, Doja utca 8 szám, telefon 43-13. (2730)

Franciát, németet, új gyors módszerrel tanítok, tanulókkal korrepetálok. Jelentkezés 12-től 5-ig. Arad, Eminescu utca 35 szám, emelet, ajtó 12. (3536)

Fiatal urileány francia és német órákat ad kezdő és haladó lányok részére. Címeket „Dir” omával rendelkezem” jelöléssel a timisoarai-temesvári kiadóba kér. (2743)

Kereskedelmi érettségizett zsidó fiatalember előkészít vizgára magántanulókat. Címeket kérem leadni a Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3432)

## Adás-vétel

Kegező és egy Volkssender rádió olcsón eladó. Timisoara-Temesvár III, Odobescu-utca 55. szám, ajtó 1. (2721)

Művészet, Kunst, Pantheon, The Studio, Velhagen & Klasing, Auslese és hasonló folyóiratokat és elsőrangú festményeket veszek. Ajánlatokat kérem az aradi Fehér Kereszt-szálló 47. portásánál leadni. (3405)

Értékes festményeket, fafaragásokat, bronzokat, kínai porcellán veszek. Ajánlatokat kérem az aradi vagy timisoarai-temesvári kiadóhivatalba „Privát” jelöléssel leadni. (2562)

Rómkör táblákkal eladó. Timisoara-Temesvár, IV, Mircea Voda-utca 12. szám, I. em., ajtó 6. (5235)

Alig használt francia ágybetét és festett ebédlő eladó. Arad, Sava Raicu utca 150. (3411)

Kisebbségi pénzzekrény, használt, de jó állapotban levő megvételre kerestetik. Cím a timisoarai-temesvári kiadóba. (5234)

Házak, földet szőlők, malmok eladása, vétel, csereje, minden ártokozaiban.

HATSCHEK ügynökség, Arad  
Carol körút 17 (volt 46) Telefon 16-95

Eladó egy motormeghajtási pumpa 5/4-es szívó és nyomó. Karadzsov Mátyás Besenova-Vecse-Öbösenyő. (2724)

Eladó 3/4-es leányka-bicikli teljesen jó gumikkal. Ugyanott megvételre keresek keset használt, nikkelezett női biciklit. Timisoara-Temesvár II, Ofcea utca 5 szám. (2733)

A Tempo bizományi üzle. Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, lószoba-, ebédlő- és szobatorokat, esillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zalogréditét meg hosszabbítjuk. Futárunk tenként kétszer megy Timisoara-ra. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Komplett Empire-szalon palisander fából, bécsi gyártmány, 2 drb. jókarban levő párnázott fotell, modern konyhaberendezés, fehér vasgályak, lószőr matracok, tollpárna és márkás porcellán vitrin-tárgyak eladók. Megtekinthető 1-5-ig. Timisoara-Temesvár I, Diaconovici Loga körút 8b sz. ajtó 4. (2701)

Eladó egészen új, modern, nagy konyha, 1800 drb kis cserép öreg, vasgály, öreg ajtók, ablakok, egy négykeresű kék kocsi. Timisoara-Temesvár III., Iris-utca 15. (2696)

Előszoba-falat kifogástalan állapotban megvételre keresek. Szénassy Margit, Timisoara-Temesvár II, Cogalniceanu utca 8 szám. (2722)

Portable írógép kifogástalan állapotban megvételre keresek. Desider Friedrich, Timisoara-Temesvár II., Cogalniceanu utca 8. (2723)

Traktorokat, minden gyártmány és nagyságban megvételre keresek. Desideriu Friedrich, Timisoara-Temesvár II., Cogalniceanu-utca 8. Telefon 31-74. (2476)

Egy fél házhely, a II. kerületi Zürrich-utcában, két percrenyire a villamos megállótól, azonnal eladó. Érdeklődni: Timisoara II., Str. Geneva 6.

## Üzletünkben kaphatók:

Gyermek-kocsik

Vashordók

Vaskapuk és állók

BOZSAK-MŰVEK

Timisoara-Temesvár II, Glorei-u. 11

Ottomán, 6 drb. madrac, előszoba-berendezés, férfibicikli eladó. Fratelia-Ljussoda, VIII. utca 69 szám. (2736)

Karvakajós varrógép, konyhabutor, pumpakut, ablakrámkák, önfűtő fürdőköd eladó. Timisoara-Temesvár IV., Fröbl utca 53 szám, II. emelet ajtó 25. (2736)

Megvételre keresünk tölgyfa padlót, lehetőleg parti árut, különböző méretben. Eduard Hermann si Fiul, Timisoara-Temesvár, IV Brătianu-utca 20. (2744)

Gumicső 3 és fél méter 1 collos eladó. Timisoara-Temesvár III., Victor Babes utca 2 szám, délután 2-4-ig. (2749)

2 drb. 7 ml-es boroshordó jutányos áron eladó. Megtekinthető 2-4 óra között. Timisoara-Temesvár III., Victor Babes utca 28 szám. (2752)

Egyszerűbb puhafa szekrényt keresek megvételre. Timisoara-Temesvár II., Gloriei utca 2 szám, ajtó 4. (2734)

Szerény, egyszerű háló, cimbabom, csala, valamint különféle tárgyak eladók Timisoara-Temesvár V., Basarab utca 3 szám. (2735)

Szőnyeg. 345x235 cm, argaman, sőtészintű, továbbá 6 és 12 szemölcses damasztabroz 24 szalvétával eladó. Timisoara-Temesvár, II, Titu Maiorescu-utca 18. szám. (2746)

Angora tenyésznulak. fajneveléshez, továbbá Havannák, racionális tenyésztésből eladó. Telefon 31-77, Timisoara-Temesvár. (2745)

Kégy, ebédlő és háló matrac eladó. Megtekinthető 7 és 8 között reggel és este. Arad, Rusu Sirianu-utca 26, ajtó 1. (3435)

Egy nagyon szép lombos fikusz eladó. Kubat, Arad, Horja-utca 10. (3433)

Ablakok ajtók, zsugláterek, különféle nagyságban eladók. Arad, Greceanu-utca 17-19. sz. (3424)

Majacok, 10 drb. 6 hónapos, angol, eladók. Arad, Fabriciei-utca 44, Saguna-ut sarok. (3422)

Primériák. Eladó 10 mm új kenderítő 2 és fél colos kis tüzfecskendő. Sztarek, Macea-Mácsa, Arad megye. (3420)

Eladó egy borsöldöl női esőgallér kapucniával és egy autolakk koffer meszeszer teljes felszereléssel. Timisoara-Temesvár, II, Maresaj Joffre-utca 11. szám, ajtó 2. (2748)

## Cementozett nagyobb műhelyhelyiségek!

sürgősen keresek, víz és parti árammal, lehetőleg istállóval. Díjazok ügynököket. Cím Reclama hirdetőben Arad, m. sc. u.

## Különfélék

Világos, magas földszintes, száraz helyiség butorberaktározásra kiadó. Megtekinthető délután 2-4-ig. Timisoara-Temesvár III., Victor Babes utca 28. (2751)

Józsefváros központjában üzletelhelyiséget keresek. Gaspar, Timisoara-Temesvár IV., Carol körút 10 szám. (2738)

Ha nem süt a takaréktűzhelye, vagy sok tüzelőanyagot fogyaszt, szakszerűen kikapcsolom. Lap utján házhoz megyek. Gál, Timisoara-Temesvár III, Porumbescu-utca 19 szám. (2737)

Elveszett narancssárga szélű rózsás minijuz muszlinnyakál. Becsületes megtaláló Stoián cégnél Arad, Metianu-utca 2 (Hunyady palota) kérem adja le jutalom ellenében. (3434)

Bicikli, jókarban levőt, bárbe keresek. Címeket Reclama Arad, Eminescu-utca 8, alá kérék. (3425)

Szépén készítek gyermekruhákat. Arad Rusu Sirianu-utca 20, ajtó 2. (3436)

H I R D E S S E N  
a DELI HIRLAPBAN